

dr hab. Mieczysław Piróg

Wydział Architektury Wnętrz i Wzornictwa
Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu
50-156 Wrocław, Plac Polski ¾
e-mail: pirog.miet@gmail.com

Recenzja

rozprawy doktorskiej oraz dorobku artystyczno-projektowego mgr. Karoliny Banaszekiewicz-Badury sporządzona w związku z przewodem doktorskim w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki projektowe wszczętym przez Radę Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Podstawa sporządzenia recenzji:

Recenzja została sporządzona na podstawie pisma WFP-520-7/17 z dnia 10 lipca 2019r., otrzymanego od Dziekana Wydziału Form Przemysłowych Prof. dr hab. Marii Dziedzic i dokumentacji kandydatki przekazanej przez Wydział Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Otrzymana dokumentacja:

- Karolina Banaszekiewicz Badura – życiorys i wykaz osiągnięć (format 18x29 cm, 12 stron);
- Karolina Banaszekiewicz Badura – portfolio/projekty graficzne, ilustracje, fotografie (format 29x18 cm, 56 stron);
- Karolina Banaszekiewicz Badura – portfolio/warsztaty 2016/2017 (format 29x18 cm, 44 strony);
 - załącznik: dokumentacja fotograficzna warsztatów „Co Ci narysować ufoludku?” (40 fotografii);
 - załącznik: dokumentacja fotograficzna warsztatów „Ile słów wart jest jeden obraz?” (33 fotografie);
 - załącznik: plon warsztatów „Kropka” (zbiór rysunków z komentarzem na planszy 64x127 cm);
 - załącznik: plon warsztatów „Linia” (zbiór rysunków z komentarzem na planszy 64x127 cm);
- egzemplarz rozprawy doktorskiej: mgr Karolina Banaszekiewicz Badura „GIMNASTYKA WYOBRAŹNI Kolekcja dotykowych książek dla dzieci – Refleksja na temat obrazu i opis projektu” (format A4, 254 strony);

Informacje o Doktorantce:

Pani Karolina Banaszekiewicz Badura w latach 1992-1996 uczęszczała do Liceum Ogólnokształcącego nr VI w Krakowie, które ukończyła z wyróżnieniem. W latach 1996-1998 studiowała na Wydziale Pedagogicznym Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Krakowie (obecnie Akademia Pedagogiczna), na kierunku wychowanie plastyczne. W latach 1997-2002 podjęła jednolite studia magisterskie na Wydziale

Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Studiowała kierunek wzornictwo, ze specjalnością projektowanie komunikacji wizualnej, który ukończyła z wyróżnieniem. Prace dyplomową „Monografia artystyczna Grzegorza Banaszkiwicza, publikacja podsumowująca 25 lat działalności twórczej”, zrealizowała pod kierunkiem prof. Władysława Pluty w Katedrze Projektowania Komunikacji Wizualnej. Już w czasie studiów podejmowała szereg zadań projektowych, ukierunkowanych do dziecięcego odbiorcy. Autorkę fascynowała tematyka otoczenia i oddziaływania dzieci a zwłaszcza dzieci z różnymi dysfunkcjami.

Po studiach magisterskich, w latach 2001-2003 uzupełniała wiedzę i doświadczenia w Studium Pedagogicznym Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Przygotowała kolejną pracę dyplomową o ilustracji w książce dziecięcej, za którą również otrzymała wyróżnienie.

Od 2012 roku jest uczestniczką studiów doktoranckich w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki projektowe. Przedmiotem zawodowych zainteresowań Doktorantki są koncepcje i projekty obejmujące opracowania komunikatów graficznych i obrazów dla dzieci.

*Autorka w swoim życiorysie pisze; **Od kilku lat stopniowo praca z dziećmi, organizowanie warsztatów plastycznych i projektowych dominuje w moich zainteresowaniach i tym działaniom się poświęcam. W roku akademickim 2015/2016 miałam przyjemność współpracować z Uniwersytetem Dzieci, natomiast w roku akademickim 2016/2017 w ramach praktyki dydaktycznej prowadziłam zajęcia twórcze z dziećmi niewidomymi i niedowidzącymi w Krakowskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Doświadczenie to miało bezpośredni wpływ na rozwój koncepcji pracy doktorskiej.***

UDZIAŁ W KONKURSACH - Autorka wykazuje uczestnictwo w 21 konkursach o różnej tematyce w lata 2000-2017: - udział w czterech edycjach konkursowych na plakat o tematyce społecznej; „Ergonomia, Budownictwo, Biozagrożenia i Stop hałasowi” organizowane przez Centralny Instytut Ochrony Pracy w Warszawie. Wszystkie projekty kwalifikowane były do wystaw i katalogach powystawowych, - udział w konkursie i wystawie na jubileuszowy plakat 100-lecie ZPAP, - udział w konkursie na plakat pod hasłem „Przemoc” dla Galerii AMS, - oraz plakat inspirowany dziełem Hansa Memlinga „Sąd Ostateczny” dla Muzeum Narodowego w Gdańsku (wyróżnienie).

Uczestnictwo w konkursach fotograficznych i filmowych: pt. „Cmentarz Rakowicki w 200-lecie założenia” (II nagroda), „Kopalnia Soli Wieliczka w obiektywie” (wyróżnienie), „Nowa Huta w XXI wieku”, „Magiczne miejsca przedszkolaka” (wyróżnienie), „Dni Maroko” (I nagroda), „Moje Czyżyny – Dzielnica XIV w obiektywie” (wyróżnienie), i konkurs filmowy „Kamera, Akcja, Rodzina” organizowany przez Urząd Miasta Krakowa (I nagroda).

Wysyła także projekty graficzne na konkursy dotyczące: okładki pisma projektowego 2+3D, projekt etykiety wina „Chopin” Winnic Nadrenii (wyróżnienie), projekt exlibrisu dla Biblioteki Publicznej w Warszawie (reprodukcja w katalogu wystawy), oraz ilustracje do wierszy Juliana Tuwima dla Wydawnictwa Greg (I nagroda).

Występuje również w konkursach na książkę dotykową organizowanych przez Bibliotekę Publiczną w Częstochowie (II nagroda) i Typhlo and Tactus w Dijon (wyróżnienie).

INICJATYWY RÓŻNE – Autorka uczestniczy w wielu akcjach społecznych z udziałem dzieci i dla dzieci, projektuje niezbędne akcydensy na potrzeby funkcjonowania tych wydarzeń, organizuje wystawy, prezentacje i warsztaty dla dzieci i z dziećmi, np. organizacja wystawy prac dzieci wykonanych podczas specjalnych warsztatów przeprowadzonych przez Autorkę we współpracy z Uniwersytetem Dzieci w Galerii Schody na Wydziale Form Przemysłowych ASP w Krakowie.

Portfolio – projekty graficzne, ilustracje, fotografie:

Autorskie portfolio zawiera zestawienie dokonań graficznych i fotograficznych, które zostały usystematyzowane wg subiektywnie przyjętej kolejności:

PLAKATY – dokumentacja prezentuje wybrane projekty plakatów: „Stop Hałasowi” i „Stres XXI wieku” promujące bezpieczeństwo pracy, jako projekty konkursowe dla Centralnego Instytutu Ochrony Pracy w Warszawie (2005 i 2013 r.), projekt konkursowy, na XXVI Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej w Bielsku-Białej (2014 r.), projekt konkursowy na jubileusz 650-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (2013 r.), projekt konkursowy „Przemoc” dla Galerii Plakatu AMS (2012 r.), projekt konkursowy „Sąd Ostateczny” dla Muzeum Narodowego w Gdańsku (wyróżnienie 2017 r.), projekt konkursowy „Embracing our differences” dla amerykańskiej organizacji (2017 r.).

ZNAKI GRAFICZNE / LOGO – zestawienie obejmuje 8 wybranych znaków w zastosowaniu konkursowym i realizacyjnym dla różnych interesariuszy (w latach 2005-2014).

OKŁADKI KSIĄŻEK – Autorka prezentuje 6 wybranych projektów na zlecenie Wydawnictwa Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (w latach 2008-2010).

PREZENTACJA MULTIMEDIALNA – zawiera wybrane obrazy - animacje podsumowujące 25 letnią działalność twórczą i pedagogiczną swojego ojca Grzegorza Banaszkiwicza. Projekt powstał w kilkuletnim okresie po studiach, na przykładzie wcześniej przygotowanej pracy magisterskiej (2002 r.) pod kierunkiem prof. Władysława Pluty w Katedrze Komunikacji Wizualnej. Interesująca forma graficzna i stylistyka autorska prezentacji – animacji komputerowej wnosi uzupełnione odsłony działalności twórczej Grzegorza Banaszkiwicza, wzbogaconej o nowe wartości nawigacyjne, udźwiękowanie i tłumaczenia językowe.

ILUSTRACJE – Autorka zamieszcza kolorowe kompozycje rysunkowe, wycinankowe i kolaże inspirowane treścią ulubionych wierszy „Pożałuj mnie” i „Kałużyści” autorstwa Danuty Wawilow (2009-2010 r.), ilustracje do wiersza „Pan Maluśkiewicz” Juliana Tuwima, jako praca konkursowa w Wydawnictwie Greg, uzyskuje pierwszą nagrodę (2013 r.), dokumentuje ilustracje konkursowe „Słowa do rzeczy” dla Muzeum Etnograficznego w Krakowie (2014 r.), prezentuje również jeden z pięciu wielkoformatowych paneli – ilustracji o tematyce przyrodniczej dla Szkoły Podstawowej w Krakowie (2008 r.). W tym rozdziale Autorka realizuje dzieła graficzno-malarskie, komunikaty przede wszystkim dla dzieci i młodzieży, jest to Jej pasja artystyczna i życiowa, jak opisuje w swojej dokumentacji przewodowej.

FOTOGRAFIE – w portfolio zamieszcza również kilka cykli fotograficznych generowanych cyfrowo: cykl „Sukienki” jako prace konkursowe Cyberfoto dla Galerii Art Foto z Częstochowy (2013 r.), cykl „Próba skanera” wybrane obrazy obiektów naturalnych (2017 r.), cykl „Odrapanki” (2008r.), cykl „Superszmaty” (2017 r.), prace na konkurs „Międzynarodowy Salon Martwa Natura w Fotografii” organizowany przez Miejską Galerię Sztuki w Częstochowie (2009 r.), prace na konkurs „Nowa Huta w XXI wieku” prowadzony przez Nowohuckie Centrum Kultury (2009 r.), prace na lokalny konkurs „Moje Czyżyny” przeprowadzony przez Radę Dzielnicy Czyżyny w Krakowie – wyróżnienie (2012 r.), oraz prace konkursowe „Nadmiar i brak” zorganizowany przez wrocławski oddział Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (2013 r.).

Dobre zestawy prac fotograficznych adresowane do różnorodnych odbiorców tworzą przemyślane kompozycje tematyczne. Pomysł przedmiotowo – kompozycyjny jest najważniejszym zagadnieniem dla Autorki. Wyszukany, przetworzony i skomponowany obraz w danym zakresie tematycznym jest najistotniejszy dla prawidłowego przekazu wizualnego. Przygotowanie warsztatowe potwierdza uzyskanym tytułem Adobe Publishing Expert w 2009 roku.

Portfolio – warsztaty 2016/2017:

Autorskie portfolio – warsztaty, prezentuje dokumentację działań twórczych z dziećmi. Po ukończeniu studiów magisterskich, doktorantka regularnie organizowała twórcze zabawy, zajęcia i warsztaty dla dzieci w szkołach podstawowych i przedszkolach i tym działaniom poświęcała się najczęściej. W latach 2015-2017 współpracowała z Fundacją Uniwersytet Dzieci w Krakowie, i w ramach praktyki dydaktycznej prowadziła zajęcia twórcze z dziećmi niewidomymi i niedowidzącymi w Krakowskim Specjalistycznym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym. Przygotowała i zorganizowała 24 cykliczne warsztaty plastyczne w których uczestniczyło około 480 dzieci w wieku 6-7 lat. Powstało blisko 1000 prac formatu 40x40 cm w technice tłustego pastelu. Celem tych działań były ćwiczenia techniki rysunkowej, rozwijanie cech twórczych oraz zdolności komunikowania obrazem – abstrakcyjnym i przedstawiającym.

W serii rysunków pt. „Co Ci narysować ufoludku?” przedstawia wybraną grupę rysunków abstrakcyjnych i grupę rysunków przedstawiających. Dodała również dokumentację fotograficzną z przeprowadzonych zajęć (załącznik).

Drugi cykl warsztatów pt. „Ile słów wart jest jeden obraz?” przeprowadziła także we współpracy z Uniwersytetem Dzieci, w ilości 12 warsztatów w których uczestniczyło 240 dzieci w wieku 10-11 lat.

Powstało około 500 prac formatu 21x21 cm na białych i czarnych kartonach, w technice kolażu z gotowych kolorowych kótek i pasków papieru, z użyciem kredowych pisaków. Tematyką działań warsztatowych były trzy hasła: „kartka z dziurką”, „mój obraz - mój znak” i „przeciwieństwa”. Dokumentacja zebranych prac jest bardzo obfita, interesujące są poszczególne wielobarwne kompozycje obrazujące założenia Autorki. Wybrane prace prezentowane były na wspólnej wystawie w Galerii Schody na Wydziale Form Przemysłowych.

Kolejne warsztaty, Doktorantka zorganizowała w Krakowskim Przedszkolu nr 123 z udziałem pięciu i sześciolatków, powstały kompozycje o tytułach „Kropka” i „Linia” (dokumentacja – załącznik).

Po zapoznaniu się z dorobkiem projektowym - artystycznym, zaprezentowanym na kartach portfolio można zauważyć wyraźne zainteresowania komunikatami graficznymi dla różnych odbiorców (plakaty, znaki graficzne, ilustracje i fotografię), a w szczególności kreowanie tematów i projektowanie dla dzieci (warsztaty tematyczne).

Sylwetkę Doktorantki charakteryzuje aktywny udział w konkursach o różnej tematyce, udział w kilku wystawach pokonkursowych oraz inicjatywach społecznych a przede wszystkim oddaje się projektowaniu dla dzieci i z dziećmi.

Niewątpliwie działalność projektowa jest naznaczona baczna obserwacją i analizą obrazu jako nośnika informacji dla odbiorcy dorosłego i dziecięcego.

W czasie studiów doktorskich, Doktorantka zorganizowała szereg warsztatów projektowych z udziałem dzieci w różnym wieku, koncentrując się na rozwijaniu kompetencji wizualnych dzieci, czyli spostrzegawczości, zdolności odczytywania i komunikowania obrazem oraz ćwiczeniu wyobraźni.

Doświadczenie tych zajęć wpłynęło na sformułowanie koncepcji pracy doktorskiej. Prowadzenie przeze mnie w bieżącym roku akademickim zajęć pod hasłem „Gimnastyka Wyobraźni” wśród kilkorga niewidomych i niedowidzących dzieci, skłania mnie obecnie do zmiany rozumienia istoty komunikacji wizualnej rozumianej jako takiej, która odwołuje się do zmysłu wzroku. Komunikacja, ta, którą studiowałam jako „wizualną” nie musi być istotnie związana ze wzrokiem, natomiast kluczowym jej pojęciem jest pojęcie OBRAZU.

Rozprawa doktorska:

Egzemplarz rozprawy doktorskiej: mgr Karoliny Banaszkiewicz Badury „GIMNASTYKA WYOBRAŹNI Kolekcja dotykowych książek dla dzieci – Refleksja na temat obrazu i opis projektu” został zredagowany w siedmiu rozdziałach: I – Świat, człowiek i obraz, II – Natura i działanie obrazu, III – Obraz do zabawy, IV – Obraz do nauki, V – Obraz w edukacji dzieci niewidomych, VI – Rysunek-obraz poza mną, VII – Kolekcja dotykowych książek dla dzieci. Opis projektu. (dziewięć ilustrowanych książek dotykowych zrealizowanych metodą warstwowego druku UV – odrębne pozycje).

Konstrukcja pracy została oparta na tradycyjnym podziale na rozdziały i podrozdziały, poprzedzone spisem treści, wstępem i zakończone abstraktem w języku polskim i angielskim.

W końcowej części rozprawy została zawarta bogata w pozycje bibliografia, w której zamieszczono:

- a) spis wydawnictw książkowych - 50 tytułów
- b) spis artykułów w czasopismach - 21 pozycji
- c) spis publikacji internetowych - 86 stron www
- d) spis ilustracji – 161 pozycji, wraz z informacją o wykorzystaniu materiałów zaczerpniętych drogą elektroniczną.

Opracowanie pisemne charakteryzuje poprawny językowo styl, klarowna redakcja oraz właściwe użycie przypisów i odsyłaczy.

We wstępie Autorka pisze; *Bohaterami książek o tematyce graficznej są obdarzone literackim życiem elementarne składowe obrazu: kropki, linie i plamy, wchodzące w graficzne relacje i przeżywające graficzne przygody. Opisowi projektu towarzyszy refleksja dotycząca obrazu – jego natury, działania i funkcji. Szczególną rolę przypisują obrazom w kontekście edukacji dzieci niewidomych i słabo widzących, moich przyszłych czytelników. Wierzę, że udział w kulturze obrazu zaczyna się od radosnego obcowania z książką ilustrowaną oraz samodzielnego rysowania.*

W rozdziale I „Świat, człowiek i obraz” z ośmioma podrozdziałami, analizuje pojęcie obrazu na przestrzeni wieków odbieranego przez człowieka jako istotę wielozmysłową, z jego cechami fizycznymi, psychicznymi i emocjonalnymi. W rozdziale II „Natura i działanie obrazu” z czterema podrozdziałami, definiuje pojęcie obrazu, stawia pytania: *Co to jest obraz?, Gdzie jest obraz?, czy Kiedy jest obraz?*. Jest to głęboka analiza świadomości i przestrzeni obrazu i jego oddziaływania. W rozdziale III „Obraz do zabawy” z podrozdziałami, relacjonuje złożoność obrazu, jego znaczenie w kontekście odbioru przez człowieka i jego możliwości postrzegania. Podaje też przykłady różnorodności tworzenia obrazu w trakcie wielowiekowej przestrzeni czasu. W rozdziale IV „Obraz do nauki” z trzema podrozdziałami, charakteryzuje; *Obrazy to wiedza i narzędzie jej pozyskiwania. Na tej oczywistości zbudowana jest dziedzina komunikacji wizualnej.* Opisuje wartości zmysłów człowieka i ich cechy poznawane przy pomocy różnorodnej aparatury, która daje możliwości przekazania optymalnego obrazu.

Rozdział V „Obraz w edukacji dzieci niewidomych” z dziesięcioma podrozdziałami opisuje potencjał edukacyjny obrazu wspieranego słowem. Dotychczasowa edukacja dzieci niewidomych opierała się niemal wyłącznie na słowie wypowiedzianym, a od czasu wynalezienia pisma punktowego przez Louisa Braille’a niewidomi mieli dostęp i możliwość odczytywania treści słowa pisanego. Ta forma zapisu bardzo przyczyniła się do rozwoju edukacyjnego niewidomych. W tym rozdziale Autorka analizuje wybrane podręczniki dla niewidomych, przede wszystkim dzieci i ich funkcję edukacyjną. W swej analizie szczególną uwagę zwraca na niedobór, a nawet brak obrazów w redagowanych i wydawanych publikacjach drukowanych. Wydaje się, że dzieci widzące a tym bardziej niewidome spragnione są wszelkich obrazów.

W kolejnym podrozdziale „Tyflografika” Doktorantka cytuje: *Dziś tworzone są obrazy przeznaczone do odbioru dotykowego, opracowane zostały drobiazgowo zalecenia ich realizacji (poz. lit. 116)*. Obrazy wypukłe dedykowane niewidomym nazywane są **tyflografikami**. Stosunkowo młoda technologia tyflografika inspirowana „epoką brajlowską” stanowi zachętę do samodzielnej twórczości, szczególnie do niezbędnego rozwojowo rysunku, pobudzającego wyobraźnię.

Autorka wymienia przykłady różnych tyflografik, między innymi Komiks Braillem wykonany autorską technologią przez Marka Jakubowskiego założyciela Studia Tyflografiki, oraz Daniela Bauma i Paulinę Królikowską, autorów projektu komiksu przystosowanego do potrzeb czytelników widzących i niewidomych jednocześnie. Za pionierkę upowszechniania idei tyflografiki w Polsce, uznaje siostrę Elżbietę Więckowską, emerytowaną nauczycielkę z Ośrodka Dzieci Niewidomych w Laskach, propagatorkę i autorkę wielu materiałów wspierających tyflografikę. Wymienia wyjątkowe ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci niewidomych w Owińskach czy Laskach, gdzie można zapoznać się z pomocami dydaktycznymi z zakresu tyflografiki. Docenia także, Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Bibliotekę Książki Dotykowej w Lublinie, oraz wiele innych ośrodków i instytucji w kraju i za granicą.

W kolejnym podrozdziale wymienia ciekawe przykłady dzieł sztuki w adaptacji dla niewidomych, poparte wieloma ilustracjami. Zasadność tworzenia tyflografiki uzasadnia czytaniem obrazu nie zmysłem wzroku, lecz czytaniem obrazu zmysłem dotyku, czyli pozyskiwaniem obrazu w wyobraźni i poznawaniem jego treści. Natomiast dla tworzenia obrazu we wspomnianej technologii, proponuje; *Kropka, linia, plama – nic więcej nie może się wydarzyć na płaszczyźnie. Przy ich pomocy możemy wyrazić nieskończoność treści, ale podstawy języka obrazu są proste. Można się tych podstaw nauczyć. Oglądanie obrazów to nauka bierna, analogiczna do słuchania dźwięków ojczystej mowy. Czynną nauką języka obrazu jest rysowanie.*

Rozdział VI „Rysunek – obraz poza mną” z sześcioma podrozdziałami omawia różne formy zapisu rysunkowego. Rysunek podstawowy, zwyczajny, jako ten najbardziej bezpośredni, pozostawiający ślad. Analizuje rysunek wykonywany przez dziecko, często w odniesieniu do edukacji graficznej. Szczegółowo odwołuje się, także do edukacji graficznej dzieci niewidomych, do ich odwzorowywania świata w technice rysunkowej, od zwykłego bazgrania do syntezy otoczenia, czy też czynnego ćwiczenia wyobraźni. Omawiane zagadnienia poparte są wybranymi przykładami ilustracyjnymi wraz z opisem.

W rozdziale VII „Kolekcja dotykowych książek dla dzieci. Opis projektu”, Doktorantka konsekwentnie podsumowuje wcześniejsze, dogłębne rozważania teoretyczne na temat obrazu, jego przekazu i oddziaływania emocjonalnego oraz dokumentuje bogate doświadczenia z dziećmi, zwłaszcza z dziećmi niewidomymi i niedowidzącymi. Bazując na bogatym podłożu teoretycznym i praktycznym, zaprojektowała i zrealizowała kolekcję dziewięciu dotykowych książek dla dzieci niewidomych.

Każda książka zawiera własny tytuł: *Kropka, Linia, Plama, Figury, Z drogi śledzie!, Te, Ten i Tamten, To, Ebru*. Dla przekazania informacji poprzez dotyk, świadomie zakłada różnorodność formatów tych książek. Redaguje teksty w poszczególnych książkach, które są integralną częścią projektu i stanowią pomoc w nauce elementarnych zagadnień dotyczących obrazu. Dobiera także charakterystyczny krój litericzny Lato, jednoelementowy, bezszeryfowy o wyrazistym rysunku. W układzie tekstowym w co drugim wierszu występuje przemienne zapis brajlowski, jest to font o nazwie AltixBraille, doskonale korespondujący z fontem Lato. Do wydruku poszczególnych stron książek wybiera wysokiej jakości papier o gramaturze 240 g. z lekkim spulchnieniem o nazwie Scandia 2000 i Lessobo Design, właściwy dla technologii druku i tłoczenia. Natomiast do wykonania okładek dobrała papier Creativcarton o gramaturze 270 g. barwiony w masie, dla każdej książki inny kolor.

Do realizacji wymienionych książek Doktorantka użyła wyjątkowego druku UV, dającego możliwość uzyskania wypukłości, reliefowości zaprojektowanego rysunku – obrazu (tyflografika).

Na podsumowanie cytuję Autorkę; *Praca nad ilustracjami i poświęcony temu zajęciu czas był chyba najradośniejszym etapem całego projektu. Bohaterami książek są ślady naturalnych działań rysunkowych i malarskich, ilustrujące same siebie, przeżywające graficzne przygody na płaszczyźnie kartki. Ze szlachetnego nadmiaru (tysiące plam, maźnięć, kleksów, chlapnięć, rozbryzgów, odbitek) wybierałam najstosowniejsze, skanowałam lub fotografowałam po czym poddawałam nieznacznemu retuszowi w komputerze.*

Nie będę analizował, omawiał treści każdej książki, uczyniły to wybrane dzieci, które prawidłowo odczytywały zaprojektowane układy i zamierzone efekty Autorki. Przy szczegółowo rozbudowanym podłożu teoretycznym, zaprezentowane prototypy dziewięciu książek dotykowych są doskonałym przykładem przenoszenia obrazu i jego treści dla dzieci niewidomych. Zrealizowane książki i ich efekty dydaktyczne wnoszą cenny wkład dla edukacji niewidomych dzieci.

Konkluzja

Reasumując wyrażam opinię, że recenzowana rozprawa stanowi spójne, aktualne opracowanie, poprawnie zredagowane od strony merytorycznej i językowej o istotnych walorach poznawczych i edukacyjnych. Podjęte w niej rozważania zasługują na docenienie. Każdy z wyodrębnionych rozdziałów zawiera określony problem, istotny dla realizacji podjętego tematu projektowego. Autorka wykazuje się dobrą znajomością omawianych zagadnień i ich aktualnych uwarunkowań. Rozważania o charakterze teoretycznym stanowią wystarczającą podstawę do eksploracji obszaru projektowego. Cele pracy zostały osiągnięte, a badania zostały przeprowadzone prawidłowo. Podjęty w rozprawie temat postrzegam jako wyraz świadomości i poświęcenia Doktorantki dla dzieci niewidomych.

Biorąc pod uwagę poprawne sformułowanie i innowacyjne rozwiązanie problemu badawczego a także edukacyjne walory rozprawy, stwierdzam, że przedstawiona mi do recenzji praca doktorska spełnia wymagania art. 13. Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku O stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późniejszymi zmianami).

Zwracam się do Wysockiej Rady Wydziału Form Przemysłowych Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie z wnioskiem o dopuszczenie pracy doktorskiej mgr. Karoliny Banaszkiwicz Badury do publicznej obrony oraz dalsze procedowanie.

Wrocław, 03.10.2019r.

dr hab. Mieczysław Piróg

